

heldigt. Dette er ganske vist en Skavank, man har søgt at undgå, for saa vidt man stærkt fæster sig ved Betegnelsen „ganske unge Menneſter“; thi det maa dog indrømmes, at en Mand paa 25 Aar ogsaa er en ret ung Mand, naar Talen er om Ansættelse i de største Lærereembeder. Det forekommer mig derfor, at man har stillet Fordringerne lidt lavt, naar man kun forlanger 25 Aars Alder og 4 Aars Tjeneste for at faa Ansættelse i et hvilket som helst Embede, selv de største af Landets Embeder. Men det forekommer mig tillige, at det, som er den egentlige Skavank, ikke er det, som den ærede Ordfører pegede paa, at ganske unge Menneſter kunne ansættes i de største Embeder. — det kan i og for sig i adskillige Tilfælde maaſte slet ikke være nogen Ulykke for den paagældende Skole, at faa en saadan ung Lærer, naar han virkelig er særlig dygtig — men den egentlige Skavank forekommer mig at være, at „ganske unge Menneſter“ — for at blive ved dette Udtryk — saa ofte foretrakkes for gamle og meget veltjente Lærere, at der overhovedet ikke bliver nogen Sikkerhed for, at deres gode, paalidelige og nidkære Tjeneste for Skolens Sag virkelig kommer dem til Gode ved senere Forfremmelser. Men saadanne Lærere kunne ifølge dette Lovforslag komme til at staa ikke blot ved Siden af, men endogsaa tilbagefor ganske unge Menneſter, der i Virkeligheden ikke have faaet Lejlighed til at vinde den fornødne Erfaring og godtgøre saadanne særlig fremragende Gvner, at der er Grund til at foretrække dem. Det er paa dette Punkt, at Kaldelsen forekommer mig at have sin største Skavank, og det er dette, man gerne skulde se at raade lidt Bod paa, naar man vil gaa til saadanne objektive Betingelser for at faa Ansættelse eller for at avancere. I saa Henseende forekommer det her foreslaaede mig at være alt for lidt betryggende. Dertil kommer, at det tillige ganske borttager den subjektive Dom og bliver staaende ved de efter min Mening aldeles ufuldſtændige Bestemmelser. Det forlanges ganske vist, at de skulle have Skolekommissionens Vidnesbyrd for at have virket tilfredsstillende i Skolen. Men et saadant Vidnesbyrd tror jeg ikke, der vil være Vanstuelighed ved at opnaa i alle Tilfælde, hvor der ikke er noget ligefrem positivt at anke over hos den vedkommende Lærer. Lad os se rent menneskeligt paa Forholdene, saaledes som de i Virkeligheden stille sig i Praksis. Hvor der findes en Lærer, der, som sagt, ikke er noget positivt at anke over, og som udfører sin Pligt trofast, men med hvis Virksomhed man dog i Grunden ikke er saa særlig tilfreds, saa at man jo nok kunde

ønske hellere at faa en anden Lærer — vil man ikke der være meget opfordret til, og er det ikke ganske almenmenneskeligt netop at søge at staffe en saadan Mand hen til et andet Sted ved at give ham en saa god anbefaling som muligt, naar han søger noget andet? Jeg tror, at det er ret almenmenneskeligt, og at det vil ske i stort Omfang. Jeg tror, at en Skolekommission, som ikke er særlig tilfreds med Læreren, men som mener med god Samvittighed at kunne give ham Attest for, at han virker tilfredsstillende, vil gøre det, og det eneste, man har at holde sig til, er jo Skolekommissionens Vidnesbyrd. Jeg ser derfor ikke rettere, end at naar Skolekommissionen har været saa forsigtig at bruge netop de Udtryk, der findes i Loven, vil det være meget vanskeligt for de kaldende Myndigheder at vrage dette Menneſte. — Det blev af den ærede Ordfører nævnt, at der var tre Punkter, paa hvilke man ikke var kommen til Enighed, og det var med Hensyn til Skolekommissionen, med Hensyn til Kaldelsen og med Hensyn til Forholdet over for den private Skole. Det maa dog bemærkes, at man heller ikke var fuldt ud enig med Hensyn til Lønningbestemmelserne, om det end nærmest kun var paa et enkelt Punkt, Uenigheden gjorde sig gældende, nemlig med Hensyn til Overlærernes Lønninger. Der er her et Punkt, som jeg ved denne Lejlighed kunde ønske at berøre, skønt det slet ikke vedrører den Uenighed, der har været med Hensyn til Lønningerne. Da der imidlertid har været Uenighed, og Spørgsmaalet derfor formodentlig vil komme under fornyet Overvejelse, kunde jeg ønske det taget i Betragtning. Spørgsmaalet er, om man ikke har set for meget bort fra, at Overlærernes Stilling i de mindre Byer vil blive til en Begyndelse ringere end de bedst lønede Læreres i de større Byer, hvor der er den højeste Skala; og om Følgen deraf ikke vil blive, at det vil blive vanskeligt at faa Lærere, som ere naaede længere frem paa Lønningsskiltene i de større Byer, til at søge Overlærer-Pladser i de mindre Byer, medens dog Reglen burde være den, at Overlærer-Stillingen i de mindre Byer skulde være Gennemgangsleddet til at blive Overlærer i de større Byer. Følgen kan let blive, at man overhovedet kun faar disse Overlærer-Pladser rekruteret fra de yngre Lærere og affræer de ældre Lærere fra at komme i Betragtning her. Jeg skulde ønske dette Forslag overvejet under den foresatte Forhandling, da, som sagt, Spørgsmaalet om Overlærernes Lønninger er et af de Punkter, man ikke er naaet til Enighed